

PROPOSTES PER A L'AULA

Objectes per al més-enllà. Un viatge per Amèrica

Aquesta activitat ens introdueix a algunes cultures de l'Amèrica precolombina a través dels seus aixovars i ofrenes funeràries. La manera com els avantpassats d'aquestes civilitzacions foren enterrats ens parla de com vivien i de la concepció de la mort que tenien.

ABANS DE LA VISITA...

Activitat 1. Els pobles precolombins

Al museu hi veureu peces diverses que van ser elaborades pels pobles precolombins. Per tal de disposar d'un coneixement mínim per entendre el context d'aquests objectes, us proposem que investigueu algunes de les cultures que les van elaborar:

- Abans de res... sabeu per què en diem *pobles precolombins*? En coneixeu algun? Deixeu que l'alumnat faci hipòtesis i les posin en comú; d'aquesta manera, activarem els seus coneixements previs.
- Individualment o per grups, busqueu informació sobre les cultures maia, asteca, inca, nasca, chimú i colima: on i quan van viure, què menjaven, quines construccions són les més representatives, com s'organitzaven, etcètera.
- Després, feu una posada en comú amb un mapa d'Amèrica projectat. També podeu elaborar un mural entre tota la classe.

Activitat 2. Maneres diverses de dir adeu (I)

Observeu les fotografies¹: què creieu que s'hi representa, en cadascuna d'aquestes imatges? Per què?

Poseu totes les hipòtesis en comú; en realitat, totes les imatges corresponen a rituals funeraris d'arreu del món. Alguns són més evidents, perquè són pràctiques més pròximes a nosaltres, mentre que d'altres ens són més estranys.

---

¹ America_Pre-post_Material comp (rituals)

Activitat 3. El món dels morts a Coco

La pel·lícula de dibuixos animats *Coco* ens mostra les tradicions funeràries de Mèxic, molt semblants a les dels pobles antics de la regió, amb una visió gens tèntrica de la mort. La pel·lícula ens servirà per parlar de com es concep la mort a Mèxic; podeu encetar una conversa a l'aula amb diverses preguntes sobre el film: què els passa als morts a la pel·lícula? On van? Com viuen? Què fan els vius un cop l'any per recordar els morts? Finalment, podeu aprofitar la pel·lícula per parlar de com concep la mort l'alumnat mateix.

DESPRÉS DE LA VISITA...

Activitat 4. Fem la nostra pròpia exposició

Al taller haurem posat en escena l' aixovar funerari d'una troballa arqueològica del futur, amb els nostres objectes més preuats. Ara, a l'escola, podeu fer una exposició amb aquesta troballa.

- Feu una fitxa arqueològica² de cadascun dels objectes: nom de la peça, lloc de la troballa, data de creació, material, funció, etcètera.
- Un cop analitzats els objectes, poseu-los en comú: expliqueu cadascuna de les peces, penseu per què ens han d'acompanyar eternament i mireu d'esbrinar què fa que siguin objectes especials i amb poder simbòlic: si, més enllà de ser objectes, representen alguna idea.
- Finalment, decidiu quina informació voleu explicar i munteu l'exposició!

Activitat 5. De qui és aquest aixovar?

Com heu vist al museu, els aixovars funeraris ens poden donar informació sobre la persona a qui acompanyen o la cultura que els va aplegar.

- Elaboreu el que podria ser el vostre aixovar funerari (podeu fer-ho amb dibuixos, fotografies, objectes, etcètera).
- Intercanvieu-los de manera anònima i analitzeu-los: quina informació ens donen de la persona a qui pertanyen? Sabríeu descobrir de qui és l'aixovar que us ha tocat?

---

² America_Pre-post_Material comp (fitxa arqueologica)

Activitat 6. Maneres diverses de dir adeu (II)

Recordeu les fotografies sobre rituals funeraris que heu treballat abans d'anar al museu?

- Busqueu, individualment o per grups, més informació sobre cadascun d'aquests rituals: on i quan es fan, en què consisteixen, per què se celebren, quina concepció de la mort té la cultura que el fa, etcètera.
- Hi ha algun d'aquests rituals que us agradi especialment? Per què? Us agradaria que us acomiadessin d'aquesta manera?
- Finalment, podeu fer una exposició amb les fotografies i la informació que haureu trobat.

RECURSOS

A Internet

Canal de YouTube de Tikitiklip

Los precolombinos
Página del Museo de Arte
Precolombino

Vídeo sobre el Día de Muertos a
Mèxic

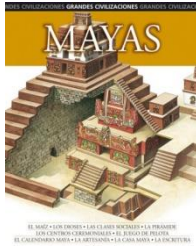
Mostra de vídeos indígenes per a nens i nenes
del Museo de Arte Precolombino

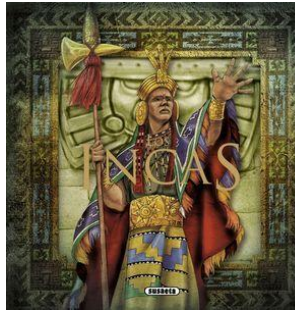
Recull de reportatges sobre pobles
precolombins al portal de la revista *Sàpiens*

Llibres

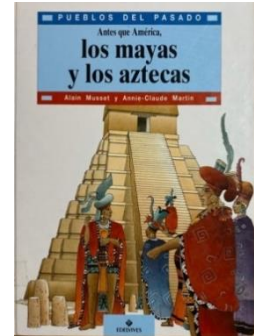
Mayas
Dolores Gassós
(Paramón)

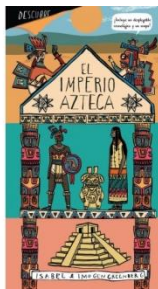
Los incas
Borja Roca
(Susaeta)

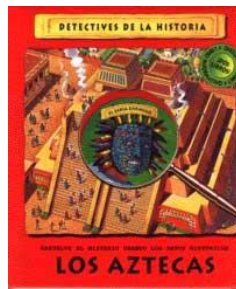
La civilización de los mayas
Peter L. Stork
(Evergráficas)

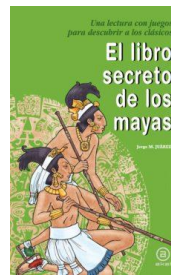
Antes que América, los mayas y los aztecas
Alain Musset
(Edelvives)

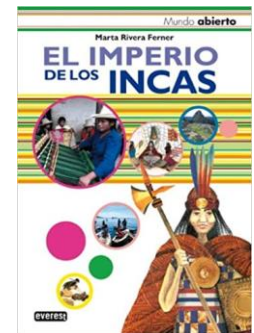
El Imperio azteca
Isabel i Imogen
Greenberg
(Ed. Ambolo)

Detectives de la historia. Los aztecas
Philip Ardagh
(Ed. SM)

El libro secreto de los mayas
Jorge M. Juárez
(Akal)

El imperio de los incas
Marta Rivera
(Everest)

Pel·lícules de ficció

Coco (Pixar). Pel·lícula de dibuixos animats que ens mostra les tradicions funeràries de Mèxic

Pachamama (Netflix). Pel·lícula de dibuixos animats que us ajudarà a entendre les creences i el xamanisme andí